

FÜGGETLEN HAJDUSÁG.

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETI LAP.

Előfizetési árak:
Egész évre 8 kor., félévre 4 kor., negyedévre 2 kor.
Egyes szám 16 fillér.
Hirdetések egyezség szerint közöltnék.
Nyilttér soronként 30 fill.

Főszerkesztő: KOVÁCS GYULA ország. képviselő.
Felelős szerkesztő és kiadó:
BOR JÁNOS.
Laptulajdonos: **ÁDÁM JÁNOS.**

Megjelenik hetenként egyszer szombaton délelőtt
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
I. tized Kossuth-kör, hova a lap szellemi és anyagi részét illető megkeresések küldendők.
Kéziratok vissza nem adtnak.

Katonai program.

D.) A katonai program, melynek az volna a hivatása, hogy a sokszoros válságból kivezesse az országot, végre megszületett. Mi, a kik a kormányparttól alig tudunk valami jót remélni; nem csalódtunk. Alkotmány sérelem, jog feladás, a nemzeti állam önálló egyéniségének elsikkasztása van benne; még úgy is, a hogy a kilenczesek közül kikerült: úgy pedig még inkább; de nem sokkal inkább, a hogy a Tisza-féle bécsi parancs szerinti módosításban foglaltatik.

Ez a szerencsétlen program a válságot fokozni fogja: a nemes hevében fölbuzdult nemzet szolgálai megalázkodásra nem hajlandó egy párt uralmának biztosítása érdekében sem; önálló egyénisége legtermészetesebb alkotó eleméhez, a nyelv jogához ragaszkodni fog; mert ez élet feltétele; mit idegen befolyás akadályozhat; de a miről lemondani multunk s jövőnk iránt tartozó szent kötelesség nem enged.

A szabadelvűpárt válságának kérdései, a személyes érdekek utálatos harcza, a hatalomhoz való szemérmellen ragaszkodás alacsony jelenetei, az elvek politikai erkölcs nélküli forgatása; a jelen komoly pillanatokban nem érdekelnek, nem izgatnak bennünket. Országunk méltósága, önállósága, létérdeke forognak kockán; kockára vitte egy könnyelmű párt könnyelmű bizottsága, sok észszel, semmi szívvel. A játékterv meg van a kilenczesek programjában s a Tisza gróf módosítványában; majd megmutatja a jövő, hogy játszik rajta nemzetsorsjátékot a népek gondviselő Istenének keze.

A nagy közönségnek talán legjobb szolgálatot teszünk, ha szóról-szóra adjuk a kilenczesek program-

ját rövid bírálattal és a Tisza gróf módosítványával.

1. A közös hadsereg jelvényei, melyek ma alkalmazásban vannak, nem felelnek meg az ország közjogi állásának; ezért a jelvények kérdése közjogunknak megfelelőleg rendezendő.

»Közös hadsereget« nem ismer a hatvanhetes alaptörvény; ez a neve később csempésztetett be az összbirodalom álmaik álmodók parancsára; nem közös jelvényeket akarunk; hanem az »összes hadsereg kiegészítő részének a magyar hadseregnek« magyar jelvényeket.

2. A katonai büntető eljárás mielőbb terjesztessék az ország elé. A szóbeliségre és nyilvánosságra alapított eljárásnál a magyar állam nyelve érvényesítendő.

Tehát a magyar büntetőjog, igazságszolgáltatás szuverénitása meg van rabolva; mert a magyar nyelv joga csak az eljárás egy részére: a szóbeliségre és nyilvánosságra alapított részre szorítottatik.

3. A közös hadseregbeli szolgálati kötelezettség teljesítése körüli törvényes kedvezmények legfelső fokú eldöntése kizárólag a honvédelmi miniszterre bizassék.

Ez haladás; de rég így kellett volna lenni jog, törvény és igazság szerint.

4. a) A nem magyar csapatoknál szolgáló magyar honos tiszték magyar csapatokhoz helyeztessenek át.

Ez már ki volt mondva az 1868-ik legfelsőbb kéziratban.

b) A magyar ifjak számára fentartott megfelelő számú alapítványi helyek alkotása és a mennyiben szükséges az ország területén elhelyezett új képzőintézetek felállítása, esetleg a honvédség képzőintézeteinek további kiépítése által annyi magyar ifjunak tisztté való képzése biztosítandó, a mennyi a magyar honos legénység számarányának megfelel.

Ebben a pontban csak egyetlen egy eszköz van kötelező megvalósításra előírva s ez az alapítványi helyek alkotása; de már az ország területén elhelyezett iskolák és honvéd képző-

intézetek felállítását a mondat elejére lökött »a mennyiben szükséges« és »esetleg«- osztrák megítélés alá bocsátja és így a megvalósuláshoz semmi remény.

c) A közös hadseregnek az ország területén elhelyezett s lehetőleg magyar honos tiszték vezetése alatt álló tisztképző intézeteiben a tanterv akként módosítandó, miszerint ez intézetekben a tantárgyak jelentékeny részének tan- és vizsgálati nyelve a magyar legyen. Megfelelő átmeneti idő után magyar honosra nézve a magyarnyelv tudása a tisztikinevezés alapfeltétele legyen. (Ezt az utolsó pontot Tisza gróf törli).

A c. pontban foglalt rendelkezések értéke tisztán azon fordul meg, hogy lesz e Magyarország területén elhelyezett tisztképző; mert az itteni rendelkezések csak ezekre vonatkoznak; látjuk azonban, a b. pont az ilyen intézetek felállítása elé oda teszi: »a mennyiben szükséges«; a szükséglet a végrehajtó hatalom bírálja el: a végrehajtó hatalom a királyé; a király osztrák császár; az osztrák császár pedig nem fogja szükségét látni magyarországi tisztképzők felállításának és ezzel a híres c. pontbeli nagy vivmányok minden értéke szappan buborék; hogy ne mondjuk — politikai csalás.

d) Alapítványi helyekre vonatkozó lényegtelen intézkedés.

5. Magyar csapatok összes hatóságai a magyar hatóságokkal magyarul levelezzenek Eddig is így volt.

6. Az 1868-ik évi XXX. t.-cikknek Horvát-Szlavon országokra vonatkozó rendelkezései nem érintetnek.

7. Számos fontos kérdés a véderő revíziója keretén belül lesz megfontolás alá veendő: kétéves szolgálat; a béke létszám törvényhozási megállapítása; a póttartalék kontingentálása.

Ezekben a fontos kérdésekben tehát nem csak, hogy állást nem foglal e szabadelvűpárt, hanem azokat még a véderő reformja alkalmából is csak megfontolás alá veendőknek jelöli ki.

„Könyves Kálmán, Zeneműtára“ 10 diszes kötésben ára 100 kor.

Tartalma: 1. Örökbecsü régi magyar dalok. 2. Ujabb magyar dalok. 3. Táncz album. 4. Ábrándok. 5/6. Operettek. 7. Ének album. 8. Kuplék. 9. Operák. 10. Szalon album.

Megrendelhető 3 kor-ás havi részletfizetésre a „Kazinczy“ könyvkereskedő Részvénytársaságnál Debreczenben.

8. A hadsereg vezér- és szolgálati nyelvére nézve fennálló jelenlegi állapot ő felségének az 1867-ben elismert alkotmányos fejedelmi jogai alapján tartatott fenn. E helyen a Tisza gróf módosítása: a párt fenntartja azt az álláspontját, hogy a királynak jogában áll az egész hadsereg kiegészítő részét képező magyar hadsereg vezér- és szolgálati nyelvet az 1867. XII. t.-cz. 11. §-ában alkotmányos fejedelmi jogai alapján meghatározni. Mind a kettő ugyanaz; az első jezsuita, a másik pedig őszinte nyelven szólva. Mind a kettő visszavezeti a király felségjogát a vezényleti nyelv tekintetében az 1867-iki törvényre s ha az Apponyi-féle formula nem nevezi is meg a XII. t.-cz. 11-ik §-át, más helyet ebben a törvényben úgy sem talál, a hová ezt a kérdést bekapcsolhatná s ha nem is szól a felségjog jövődő gyakorlatáról, az által, hogy a multra nézve elismerte alkotmányos fejedelmi jogon alapulóknak a német vezényleti nyelv alkalmazását, nincs semmi oka sem, hogy a jövőre nézve tőle ezt megtagadja.

Mind a két formula egy szám, jog feladás, alkotmány csorbitás és belegázolás a nemzeti lét, az önálló államiság tisztaságába, elalkuvása idegen kézre leglermészetesebb jogunknak: a magyar nyelv jogának.

Olvassa el bárki is az 1867. XII. t.-cz. 11. §-át; vesse egybe a 10-ik és 5-ik §-okkal s látni fogja, hogy a 11. §-ban olyan ügyekre vonatkozó intézkedési jogai foglaltatnak ő felségének, melyek mind Ausztriának, mind Magyarországnak alkotmányos be-

folyása alatt állanak; vagy is a közös katonai ügyek a vezérlet, vezénylet és belszervezet terén. A ki tehát a nyelv megállapításának jogát az 1867. XII. t.-cz. 11. §-ára viszi vissza, mint Apponyi a multra, Tisza a jövőre nézve teszi, az akarva nem akarva ellmeri, hogy a magyar hadsereg vezényleti nyelvének megállapítására Ausztriának alkotmányos befolyása van s az idegen akaratnak szolgáltatja ki legszentebb kincsünket: a magyar nyelvet; jogot ad fel és alkotmányt hamisít; és örökre eladja, feladja, eljásza a reményt, hogy nemzeti nyelvü nemzeti hadseregünk legyen.

A jogfeladás örületében a kormánypart elment a legszélső határig; hol az erő, mely vissza tudja tartani a nemzetet a sötét örvénybe zuhanástól? Ott van önmagában; csak aludni ne hagyja; az alkotmány sánczain belül, a béke minden rendelkezésére álló küzdő eszközével igyekezzék a nagy szerencsétlenséget elhárítani; megbüntetni azokat, a kik nem átalják alkotmányunk még meglevő szük fellegvárába belopni a duló ellenséget és igyekezzék diadalmasan hozni ki a nagy küzdelemből ezredéves alkotmányunk megtépett, de el nem ejtett zászlóját.

Hajduböszörmény ünnepe.

A h.-böszörményi ev. ref. főgymnasium tanárkara és ifjusága az ottani vá-

rosi képviselő s ref. egyháztanács támogatása mellett e hó 25-én Rákóczy-ünnepélyt, kapcsolatosan ifjusági zászlóavatást tartott, egyuttal ünnepléven az algymnasiumunknak főgymnasiummá emelését is.

A szép, napos idő kedvezett az ünneplésnek. A köz- és magánépületeket fellobogózták. A nép nagy tömegekben járt-kelt az utczákon.

Reggel 9 óra előtt jöttek meg vonaton a vidékiek, kiket az állomáson Köblös Samu igazgató fogadott. A nagy számmal jött vidékiek közt ott volt egyházkerületünk ősz püspöke: Kiss Áron is, kíséretében Hajdu Zsigmond püspöki titkár, dr. Benedek János orsz. képviselő, Rásó Gyula alispán, Lengyel Imre egyh. megyei gondnok, Dóczy Imre egyh. ker. gymn. felügyelő, Sinka Sándor debr., Martinyi József nyiregyházi ág. ev., Fazekas Sándor debr. áll. főrealisk. igazgatók, tanárok: Nánásról, Debreczenből, Nyiregyházzól, Karczagról stb. nagy számmal.

A vendégek egyenesen a Kossuthéri templomba hajtottak, a hol 9 órakor vette kezdetét az isteni tisztelet. — Itt alkalmi imát s beszédet Zsigmond Sándor esperes mondott, a főgym. énekkar vallásos kurucz éneket adott elő. — A templom zsufolásig megtelt közönség.

Isteni tisztelet után a vendégek a főgymn. épületét tekintették meg s az énekeremben villásreggeliztek, 11 órakor a kossuthéri templomban az ünnepély vette kezdetét. A templom ismét zsufolásig megtelt. — A főgymn. énekkar a himnuszszal nyitotta meg az ünnepélyt, mely után Köblös Samu gymn. ig. mondta el szép

T Á R C Z A.

Levél a Szerkesztőhöz.

— „Független Hajduság” eredeti tárczája —
Rohod, 1903. október hó.

Kedves Szerkesztő Ur!

Mivel kis falucskám Rohod éppen annyira van Hajduszoboszlóhoz, mint Hajduszoboszló Rohodhoz s így óriási terület választ el bennünket egymástól: nem zakatoltatom magamat a mi kevésbé express vicinálisunkon kedves Szerkesztő urhoz. Ehhez különben is nagy elhatározás kellene, mert a mi kis vicinálisunk minden veszedelemnek ki van téve, és legelső sorban az időjárás szeszélyes voltának. A mióta pedig Falb Rudolf meghalt, nem is merem rajta utazni. Letettem tehát az utazásról, hanem e helyett elővettem tollamat, hogy megzavarjam a köztünk uralgó csendet és egy kicsit elcsevegjek kedves Szerkesztő urral.

— Először is gratulálok a jó eszmének, hogy b. lapja szombaton jelenik meg, legalább így hamarabb olvashatom, melyet olyan repeső szívvel várok és oly nagy örömmel olvasok.

Őszinte részvételt olvastam a nagy csapást, mely önöket érte a pusztító nagy tűzvész által. Nagyon meglepő volt, hogy olyan nagy alföldi városban a vész pillanatában nem volt tűzoltó-egylet, pedig ha jól tudom, valamikor igen jól szervezett egylet buzgókodott a város tűz-biztonsága felett. Hát miért oszlott fel? . . . Bizony a mióta ez történt Önöknél, mi is rendkívül féltünk, mert nálunk is éppen most oszlott fel a tűzoltó-egylet. Nem is gondolja kedves Szerkesztő ur minő csekélységért? a község kényelemszerető főbirája ellenezte a tűzoltóság jogos és méltányos kérelmét, nem szavaztatta meg a szokásos évi hat hordó sört, féltvén népszerűségét az esetleges bekövetkezendő pótdó emeléstől.

Erre ütött aztán nagy tűz ki főbiránk és a tűzoltó-egylet között annyira, hogy csak egyedül képviselő testületünk bölcs intézkedése lokalizálhatja azt, a mi azt hiszem, sikerülni is fog.

Ma pedig, már olyan rohamosan fejlődnek még az ilyen kis faluk is, mint Rohod, hogy visszafelé semmi esetre sem mehetünk, mert ezt nem engedi meg a már előre haladt modern kor és a falusi becsületérés.

Rég ideje, hogy elkerültem a hajdúvárosokból, a melyekhez annyi kedves emlékek fűznek! . . . Így Szoboszlóhoz is! . . .

— Az az öreg fűz, melynek leereszkedő lombjai alatt annyit tanyáztam, meg van-e a »Kösi« partján? . . . Oh te vén fűz, te sem ékeskedel már sokáig, nem csapdossa a Kösi háborgó vize odvas és redves oldalaidat, mert eltakarított téged onnan az untódok pusztító keze, a mely tisztítani kívánja a Kösit,

T O L N A I D Á N I E L

Debreczen, Piacz-utca 49. sz.

a főpostával szemben,

ajánlja legnagyobb választéku raktárát férfi-, női- és gyermekcipőkben.

Legjobb minőség!

Olesó árak!

megnyitó beszédét. Az énekkar a XC. 1. versét énekelte; azután igen szép zászlóavatási beszédet s imát Bakóczy Endre vallásánár mondott. Az ifjusági zászlót (nehéz kék selyem, arany rojttal, fehér szalaggal, egyik oldalán a haza czimere van, a másikon a hiteles Bocskay czimer jón) szép beszéd kíséretében Butyka Boldizsár tanár adta át Uzonyi György VIII. o. tanulóknak, ki talpraesett beszédben vette át. Ezután Sóvágó Gábor VIII. o. t. szavalt Harsányi »Rodostói árnyak« cz. költeményét; poéticus ünnepi beszédet Dr. Molnár István tanár mondott. Kovács Zs. »Rákóczy szelleme« cz. költeményét Nagy Kálmán VII. o. tanuló sikerülten szavalt, végül a főgymn. énekkar a szózatot énekelte.

Délben a tornacsarnokban több mint 100 terítékű bankett volt, melyen (esti 7 óráig) sok felköszöntőt mondtak, így: Somossy B. polgármester-főgondnok a vendégekért s hazáért; Dóczy a város s egyház vezetőiért, a főgymnasiumért; Varga László gör. kath. esperes a ref. egyháza; Martinyi József a bőszi örményi főgymnasium és testvériségért; Sinka Sándor az itteni tanárkarért; Benkő Lajos lelkész az iskoláért; Benedek János orsz. képvis. a püspökért; Kiss Áron püspök az iskolát, egyházat, várost s ennek vezetőit éltette. Köblös Samu Dóczyra; Kálmán Lajos Somossy Bélára s Zsigmond Sándorra, mint a kiknek főképen köszönhető, hogy a főgymn. már megnyílt, továbbá a helyi sajtóra s szerkesztőjére, mint a kik a főgymn. ügyért oly sokat tettek. Beszéltek még: Brassay K., Martinyi, Marsalkó stb. Az éltettek leginkább Somossynak és Zsigmond S.-nak szólottak, mint olyanoknak, a kiknek buzgalma siettetette a főgymnasium

megnyitását, azután meg a tanárkart s a Delcassé miniszterek; mind a kettő azt lesi, a mit a másik elhallgat s azt hiszi legkevésbé, a mit hall és lát.

Este az ifjuság kivilágította a főgymn. épületét s hazafias dalokat énekelte.

Nyolcz óraker a Függet. kör helyiségeiben jól sikerült bál rekesztette be az ünnepélyességeket.

Az ünnepiességek igen szépen sikerültek, méltóan az ünnepség nagy eszméjéhez. Fénypontja volt ez főgymnasiumunk még rövid életének; előnyösen mutatta be annak vezetőségét, ambiciózus ifju igazgatóját Köblös Samut s gymnasium tanárkarát.

Több intézettől üdvözlő sürgöny is jött.

A nagyvilágból.

Az államok éppen csak ugy csalják egymást, mint a közönséges emberek. Oroszország nyolcz évvel ez előtt szövetséget kötött Franciaországgal, a zsarnokság a szabadsággal. Nagy volt az ölekezés; Oroszország Angliát vélte ellensúlyozni Kelet Ázsiában francia szövetség által: Franciaország meg Németországot az orosz által itt Európában. Az idő haladt; Franciaország Angliával összesugott a balkánkérdésben az orosz érdek ellen; Oroszország pedig hajlik Németország felé; a császár legközelebb meglátogatja Vilmos császárt. Se a francziának, se az oroszoknak nincs mit egymás szemére vessenek; szövetkeznek egymás ellenségével; de azért papíron és erőltetett mosolygásokban jó barátok maradnak. Ezt produkálják most Párisban orosz részről Lamsdorff, francia részről

Belpolitika.

Tisza gróf minisztereinek. Hétfőn reggel 9 óraker ő felsége ismét gróf Tisza Istvánt nevezte ki Magyarország miniszterelnökévé. A kinevezés formálisan még nem történt meg, de hétfőn már az is meg lesz.

Lesz-e magyar vezényszó? Ő felsége a kilenczes bizottság programjának két pontját nem fogadta el, azt nevezetesen, hogy a magyarországi katonai iskolákban csak magyar honos, magyarul tudó tisztek tanítsanak, és azt a pontot, mely világosan megmondja, hogy a hadsereg nyelve nem a felség, hanem a nemzeti képviselő eltulajdoníthatlan joga. Az első pillanatban azt lehetett hinni, hogy Apponyi gróf és társai kivonulnak e miatt a kormánypartból, azonban ugy megpuhították egymást, hogy legfeljebb 10—15 egyén ha kilép. A sok értekezés ezt eredményezte. Hiába, a hatalomtól nehéz megválni.

H I R E K.

— **Dr. Benedek János** orsz. képviselőt holnapi beszámoló beszédjére el fogja kísérni Barabás Béla orsz. képviselő is, a ki a politikai helyzetről hosszabb beszédet fog tartani.

— **Az Országos Függetl. és 48-as Kossuth-párt** csütörtöki értekezletén a hajduképviselők: Papp Elek, Rákosi Viktor, Kovács Gyula, Benedek János is részt vettek.

mert már nincs benne semmi poézis, csupán náddal vegyest szemét és az egészre veszedelmes, dögletes bűz.

Oh mily hasznos is volt ez a »Kösi« Szoboszlón! Orvos, patikás sohasem bánta meg, a mocsárgáz jól működött mindig. Szoboszló város lakossága 60 év alatt 1500 fővel emelkedett. Más városok azóta megháromszorozódtak! De a kedves, a gyönyörű »Kösi«-t nem volt szabad háborgatni Szoboszlón. Valószínű, hogy ha egy század letűnik még s Magyarországnak egy másik Tisza gróf lesz a minisztereinek: az a kormány a Kösi szabályozáson fogja kezdeni a működését!

Képzeld kedves Szerkesztő ur, a multkorában én is a közügyeknek szenteltem magamat. De mit is csinálna az ember ebben az unalmas faluban? A politikával már torkig vagyunk. Nap-nap után mindég csak bizonytalanság volt. Hisz Bécsben is mindig ugy határoztak: döntés

holnap! Hát mi hogy döntenénk az nap? Inkább eldöngögtünk mi Körber urat, hogy sohasem gyönyörködnek többé a felkelő öreg nap osztrákoknak ragyogó sugarában s elhantolnánk ebben a jó agyagos homokos magyar talajban. Esetleg keresnénk neki és magyar faló kollégáinak megfelelő lámpavasat, mondjuk Budapesten, a Kossuth Lajos utcában.

Mint a közügyek egyik szerény nap-számosa, felmentem községünk közgyűlésére s előadtam, hogy végre valahára takarítassuk el azokat a disztelen fabódékat a piactérről, hisz bárki is Bach korszakbeli olaj malomnak nézi azokat. Olyan formák azok kedves Szerkesztő ur, mint a minőket én Szoboszlón láttam a 60-as években. Önök bizonyosan régen elpusztították azóta azokat az idomtalan lomokat, és bizonyosan a legszebb áruhelyek díszítik négyszögű szép piacterüket. Tudja-e kedves Szerkesztő ur, hogy a közgyűlés

elkes hangulatának ellenére is az öreg Csontos főbíró uram ezzel torkolt le:

»Öcsém Uraim! Rosszban keresik a jót. Hadd szolgálják még ezek a bódék községünket, mert hát hasznot hajtának a községnek, inkább reperáljuk meg a hol hibások, osztég hadd maradjanak meg régi mivoltukban községünk javadalmazására, a pótdadó kevesbitésére!«

Ezeknek utánna elgondoltam magamban, hogy nem bizgatom tovább ezeket a furcsa faalkotmányokat, majd megbizgathatja azokat egy orkánnal vegyes szélvihar, mely erősebb lesz én nálam és csak a helyét fogja hagyni ott mindnyájunk nagy öröme a pótdóra való tekintet nélkül.

Felszólalhattam volna még piactérek közvezésünk tárgyában is a roholdi kupak tanácsban, mert éppen 10 éve annak, hogy ebben az ügyben mindég csak határozunk, de az öreg főbíránk mindég azzal érvelt,

Hölgyközönség figyelmébe!

Van szerencsénk a nagyérdemű hölgyközönséget értesíteni, hogy az idei őszi és téli idényre női, leány és gyermek felöltő különleges-Modellek leszállított árakban. Különlegességek színházi köpenyekben és blousokban. Szörme **Darvas Testvérek** boák nagy választékban.

Hungária Debreczen, kavéház mellett

— **Lelkész választás.** Lencz Géza tiszaroffi ev. ref. lelkész, a theologia licentiátusát, kiváló egyháztudományi író a mezőturi ref. egyház harmadik lelkészi állására egyhangulag meghívták.

— **Iskolák bezáratása.** A vármegye rendeletére a helyi hatóság Bede Lajos és Hankisz Jolán iskoláit kanyaró járvány miatt bizonytalan időre bezárta. Most már 7 iskola van bezárva.

— **Tanítók gyűlése.** Az alsó-szabolcs-hajduvidéki ev. ref. egyházmegye tanítószága okt. 29-én tartotta évi rendes közgyűlését a szabolcsmegyei Büdzentmihályon. Előtte való nap a választmány ülésezett. Az ottani egyház a vendégeket szives ellátásban részesítette. A közgyűlés reggelén isteni tisztelet volt, melyen Sörös János lelkész mondott szép imát. A közgyűlésen mintegy 120—130 tanító és tanítónő volt jelen. Különösebben kiemelkedő részei voltak a közgyűlésnek: Simon Károly egyesületi elnök magas szárnyalású megnyitó beszéde és Lévy Imre alelnök jelentése. A gyűlés leginkább belső ügyekkel és szakkérdésekkel foglalkozott. Gyűlés után 100 terítékű bankett volt Mándy vendéglőjében.

— **Népies gazdasági előadások.** Hajduvármegye gazdasági egyesülete minden évben szokott népies gazdasági előadásokat rendezni a megye több községében. Az ideig is legalább 8—16 községben akar ilyen előadást tartani, de erre nézve várja a miniszter rendelkezését. A miniszter ugyanis anyagilag szokta segíteni a gazdasági egyesületet, hogy megtarthassa előadásait. Az előadások tervezetét most dolgozza ki a gazdasági egyesület.

— **A szoboszlói ref. iskolaszék** gyűlést tartott csütörtökön, mely alkalommal a Hankisz Jolán és Bede Lajos iskoláinak a kanyaró járvány folytán történt lezáratása tudomásul vétetett, Márton Lajos tanító a IV-ik fiuosztályba áthelyeztetni

javasoltatik, helyét Jóvér Gábor most választott tanító foglalná el.

— **A város szépítésére szolgál és bizonyára nagyban előmozdítja a forgalom megkönnyítését, hogy a Ratkai ház előtt elvonuló s leült gyalogjárdát a tanács ujonnan felszedeti s kijavíttatja, továbbá, hogy a Guttman Sándor háza előtti árkot lebóltatja.** — A tanács ezen intézkedése csakis közszükségletet pótol.

— **Ipartestület határozata nem apellálható.** A kereskedelemügyi miniszter úgy rendelkezett, hogy az 1884. XVII. t.-cz. 176. §. és 1891. évi XIV. t.-cz. 76. §-a ellen hozott határozatok ellen újra felvételnek nincs helye. Tehát az ipartestület békéltető bizottsága által hozott határozatokat megújítani nem lehet. Ezen fontos elvi jelentőségű rendelkezés a helyi ipartestülettel is közöltetik.

— **Építkezési bizottság** gyűlést tartott október 27-én. Az új közbúvárhíd felépítésére nézve tett ajánlatok közül elfogadtatott Marjalaki és Dési debreczeni cégé már a múlt gyűlés alkalmával, most végleg arra nézve határozott a bizottság, hogy a Marjalaki és Dési kettős ajánlata közül melyiket válassza, nevezetesen az új közbúvárhíd famennyezetes borítással, vagy pedig vasgerendás téglalabozattal láttassék el. Az előbbinél 6-25%, az utóbbinál 4-3% árengedmény tétellett. A bizottság egyhangulag a tartós vasboltozat mellett foglalt álláspontot. A két munka között egyébként 319 korona különbség van. A képviselőtestület elbírálása alá jön ez ügy legközelebb, úgy látszik, hogy az általános vélemény a vasboltozatos építkezést pártolja. — **Vállalkozó építkezők** kérelmében is határozott a gyűlés, hogy részökre a II. osztályu téglá 21 korona, a III. oszt. téglá 19 korona kedvezményes árban adatik ki.

— **A gazdasági szaktanító 20%-a.** A községi iskolaszék a városi tanácshoz

megkeresést intézett, hogy a gazdasági ismétlő iskola szaktanítóját a gyakorlati telep tiszta jövedelméből illető 20% kiadása iránt intézkedjék. Gáspár István a mostani szaktanító is több ízben kérelmezte ezen ügyének elintézését, de még mind ez ideig minden a régiben maradt. S bárha a város majorjában a felügyeletet ő teljesíti is, jutalomképen sem adatott ki semmi részére. Ugy értesülünk, hogy ezen régen bolygott ügy a közgyűlés elé kerül.

— **A városi cserép és téglavető házi kezelése** mikénti módosítási megállapítására a városi tanácscsal együttesen egy bizottság küldetett ki, a mely f. hó 27. napján ülést tartott. Az lett a határozat, hogy maradjon meg a régi rendszer, a városgazda utasított, hogy jobban ellenőrködjék, a mennyiben a tégláknak a máglákba kirakásánál az eddiginél gondosabb felügyelet szükséges. Selmeczi István és Kovács József téglamesterek ajánlatai közül a Selmeczié fogadtatott el, a mennyiben ez előnyösebbnek találtatott.

— **Nem szeretünk tanulni.** A múlt hetekben a karczagi m. kir. földműves iskola igazgatósága felhívást bocsátott ki, hogy ott két egymás után következő 8—8 hétig tartó téli gazdasági iskola tartása szerveztetik. Ennek célja az okszerű mezőgazdálkodás, állattenyésztés stb. ágazataiban, alapismereteiben kiképezni a 18 évet betöltött gazdákat, a kik minden díjj nélkül taníttatnak. Itt nálunk is közhírré volt ez téve. S az eredmény az volt, hogy egyetlenegy jelentkező sem akadt az ingyenes tanfolyamra. Az igazgató most ismétlen felhívja a polgármestert, hogy nevezze meg, a kik ezen ingyenes iskolába be akarnak lépni.

— **Végre nem hájtott szabályrendelet.** Szalma lerakódó helyek felállítása és a házi tűzoltószerek tartása tárgyában kibocsátott helyhatósági tűzrendőri szabályrendeletünk nincs végrehajtva. G. Tóth János rkapitány erre nézve a közgyűléshez előterjesztést adott be. Csak is dicsőretekkel találkozunk mindnyájunk részéről az a buzgalom, a mit kifejt G. Tóth János a tűzrendészet ügyében. Tény, hogy a legutóbbi szomorú tűzvész alkalmával is tapasztalunk kellett, miszerint az udvarok tele voltak zsufolva szalmával, házi tűzoltószerek pedig mindenütt hiányoztak.

— **Adomány a tűzkárosultak részére.** Leidl Emil törvényhatósági kir. állatorvos ur Gerő Dániel ur utján 10 koronát juttatott a szoboszlói tűzkárosultak javára. A rendőrkapitány urhoz beszoigáltatták ez adományt.

— **Debreczen adománya.** Debreczen sz. kir. város tanácsa 200 koronát szavazott meg a szoboszlói tűzkárosultak részére.

— **A szoboszlói tűzkárosultak** részére a segélyző bizottság kezeihez a következő készpénz adományok folytak be: Ring Béla a f. hó 18-án tartott

bál tiszta jövedelmének fele 54 K. 65 f.

Ring Béla sajátjából 10 » —

Lovas L. Debreczen 10 » —

Rohody.

hogy nagy kár lett volna megcsináltatni, mert az óta elnyűtt volna.

Micsoda nagy igazság ez kedves Szerkesztő ur? Még is azt tartják, minő pazarló a magyar ember?

Ime ilyen a mi közigazgatásunk Rohodon? Minő boldogok Önök kedves Szerkesztő ur, hogy ilyen állapotokat nem ösmernek. Igazán szivemből örvendek, hogy Önök minő nagy előtérbe léptek a régi Szoboszló felett. Olvastam b. lapjából az Önök dalárdájának a temesvári országos dalversenyen elért kiváló szép sikerét, valamint a lánglelkű művész gróf Zichy Géza által történt szives és feledhetetlen fogadtatásukat. De nem is csudálkozom azon, hiszen a mely dalárdának olyan lelkes, buzgó és kiváló hangu tagjai vannak, mint pl. az Önök dalárdájának, a melyben ott van pl. a ritka nagy tehetségű és aranszájú pap dr. Baltazár Dezső; G. Tóth János rkapitány, a messze földön legnemesebb szivű zászlótartó; Szabó Antal tanár, a provencei bordalokkal

lelkésítő gyönyörű hangu baritonista; Jánosy Antal, a kolosszális hangu bassista, vagy egy Dávid Sándor és Zsádon Lajos!

Tudom, hogy büszke is most daltestvérjeire a kegyetlen képű s mértéktelen bajusszu derék karmester Tóth Lajos, a kinek szapora beszédje kétszertes, meghatványozódik „e nagy sikerek öröme.”

A más mesterségében nem óhajtván belekontárkodni, e helyen kérem azt a homályban rejtőző urat, a ki a „Pillanatnyi felvételeket“ eszközli e lapban, hogy sziveskedjék megörökíteni a mi karnagyunkat valamelyes képben. A fényképezésnél azonban nagyon óvatos legyen, nehogy bor kerüljön a masina közelébe, mert az teljes lehetetlenség lenne, hogy az a fényképezés tartama alatt onnan el ne illanna.

Szeretnék még egyet-mást megírni, de hagyom azt a jövő alkalomra. Addig is a messze távolból üdvözli kedves Szerkesztő urat őszinte barátja:

Főispán ur utján a belügyminisz- ter adománya	350 »	—
Hajdumegyei takarékpénztár	300 »	—
Debreczeni Ujság szerkesztője gyűjtés	489 »	73
Harangi György Debreczen	20 »	—
Dézi Lajos Debreczen	10 »	—
Rehák József Debreczen	3 »	—
Fazekas Sándor Mátészalka	3 »	—
Debreczeni függetlenségi kör	75 »	—
Sinay Ida Debreczen	20 »	—
Leidl Emil törvénhatósági állatorvos Debreczen	10 »	—
Özv. dr. Csorba Lajosné	20 »	—

— **Balmazújváros adománya.** A szoboszlói tűzkárosultak felsegélyezésére Balmazújváros közönsége 380 koronát adományozott készpénzben és terményekben. Termény 13 m. mázsa buza és 10 m. mázsa tengeri gyűlt be.

— **Hajduböszörmény segélye.** Hajduböszörmény város közönsége részéről 1160 korona készpénz, 60 m. mázsa és 25 kg. buza és 4 m. mázsa másnemű gabona érkezett a Szoboszlón leégett lakostársaink felsegélyezésére.

— **Táncmulatság.** A vasut-utcai polgári olvasókör holnap este 6 óraker sajt helyiségében könyvtára javára táncmulatságot fog rendezni.

— **A debreczeni színügyi bizottság szives figyelmébe.** Hajdúvármegye alsó járásának lakossága több mint két év óta teljesen nélkülözi a színház látogatását, — hiába a minden tekintetben kényelmes vasuti összeköttetésnek, mindazon által semmi tekintettel nincsenek reánk vidékiekre nézve, mert az előadások kezdetét 1/28 órára állapította meg a színügyi bizottság, a mi reánk vidékiekre rendkívül sérelmes, mert a darabok végét soha, avagy nagyon ritka esetben várhatjuk be, a mi úgy a közönségre, mint mi reánk is rossz hatással van, mert egyrészt zavarjuk vele a közönséget ha előbb eljövünk, másrészt pedig nem élvezhetjük a darab befejező cselekményét, mely sokszor a leghatásosabb, miért is e helyen felemeljük tiltakozó szavunkat. Ha a fő- és székvárosban az operában, a népszínházban kezdődnek az előadások 7 óraker, úgy a debreczeni színháznál is kivihető az. Ezelőtt is 7 óraker kezdődött, maradjon most is a 7 órai kezdés. Ismételten szives figyelmébe ajánljuk ezt a színügyi bizottság t. tagjainak. Reméljük, hogy nem zárkodik el e jogos és méltányos kérés elől.

— **Bocskay szobor Böszörményben.** Hajduböszörmény város képviselői közgyűlése csütörtökön d. e. elhatározta, hogy a maga erején állítja fel Bocskay István fejedelem szobrát a város piacán. A szobor körülbelül 40 ezer koronába fog kerülni és saját megadóztatása utján fogja a böszörményi polgárság a szükséges összeget előállítani. Nem fordul tehát sem a nemes vármegyéhez, sem a hajdu városokhoz és vármegyei közönséghez. A böszörményi polgárság önzetlenségéből és áldozatkészségéből tanulhatnánk mindnyáján.

— **Hrabéczy Antal** gőzmosódájának és festő intézetének hirdetésére a közönség figyelmét felhívjuk.

— **Tifusz Püspökladányban.** A tifusz járvány egyre szedi áldozatait Püspökladányban, ellenben Balmazújvároson már szünő félben van.

— **Megrendszabályozott fiakkereksek.** A rendőrség tapasztalván, hogy egyik másik bérkocsi tulajdonos az éjjeli szolgálatot nagyon hanyagul teljesítette: a mulasztást elkövető fiakkerekseket büntetés alá fogja venni.

— **Neumann M.** cs. és kir udvari szállító debreczeni nagy áruházának mai hirdetésére olvasóink figyelmét felhívjuk.

— **Kísérletek — Eredmények.** A meghűlésből eredő csúsz és köszvényes fájdalmak legkínzóbb megbetegedésnek nevezhetők már azért is, mert olykor egész évtizedekig tartó különféle gyógyítási kísérletek, sőt hirneves gyógyfürdők használata is eredménytelen marad. Ezért mindenkinek fontos tudni, hogy létezik egy szer, melyről minden kétséget kizárólag be van igazolva, hogy még oly betegek igen súlyos baját is meggyógyította, kik 10-15 év óta teljesen eredménytelenül keresték a gyógyulást, sőt enyhülést sem tudtak találni. E szer a hirneves Zoltán-féle csúsz kenőcs, a melyről úgy a bel- mint a külföldi kórházakban tett kísérletek alapján igen előkelő orvos-tanárok, valamint sok ezer gyógyult elismerő irata is bizonyítja, hogy hatásban felülmulhatatlan. Üvege 2 korona Zoltán Béla gyógyszerárában, Budapest, Szabadságtér.

— **Huzás — halasztás.** Hajdúvármegye közönsége nagy lelkesedéssel eltiltotta az állami adók behajtását, sőt az önként jelentkezők adóját is visszautasítani határozta. Ez történt szept. 21-én. A határozat nagy feltűnést keltett országsszerte. Sajnos azonban, hogy végrehajtásáról az alispán ur nem gondoskodott, vagyis ott vagyunk, a hol volnánk az ismeretes határozat nélkül. Szerintünk az alispán azért első tisztviselője a vármegyének, hogy a közgyűlésben megnyilatkozott akaratot, határozatot kifejezésére juttassa. Nem reméljük, hogy a gróf Héderváry ismert rendelete akasztotta volna meg a végrehajtást. Itt tisztán mulasztásról lehet szó csupán.

— **Irtózatoss tűz.** K. vidéki városban nem rég egy szeszgyáros háza kigyuladt. A tűzoltóság tilalma daczára a tulajdonos berohant a veszélyes tűzbe, hogy pénzesládáját megmentse. A hatalmas lángok és a türhettelen füst azonban nem engedték, hogy a kétségbeesett ember a ház hátsó részében levő lakószobájába behatolhasson. Vissza kell térnie s már-már ingadozik alatta a roskadó épület, midőn szerencséjére, kapaszkodás közben megakad az ajtóra szögezett levélszekrényben, melyet kezében görcsösen tartva, lezuhan a földre. Az irtózatoss tűz egész vagyonát elhamvasztotta s nem maradt egyebe, mint az a pár értéktelen üzleti levél, mely a levélszekrényben volt és köztük Török A. és

Tsa bankház, — Budapest, VI., Teréz-körut 46. sz. — levele, mely egy megújítási sorsjegyet tartalmazott. Még alig tért magához az óriási csapás hatása alól, midőn azon kellemes hirt hozta a tűz által szerencsétlenné tett és tönkrement gyárosnak a táviró, hogy a furcsa módon megmentett sorsjegy megnyerte a 600.000 koronás nagy jutalmat.

— **Kik lesznek a miniszterek?** Gróf Tisza István leszerelvén a volt nemzeti párti, kevéssé megbízható urakat, kabinetjét következőleg alakította meg: Miniszterelnök és belügy: gróf Tisza István;

Igazságügy: Plósz Sándor;

Pénzügy: Lukács László;

Honvédelem: Nyiry Sándor tábornok;

Kereskedelem: Hieronymi Károly;

Vallás- és közoktatás: Berzeviczy Albert;

Földmivelésügy: Tallián Béla;

Horvát miniszter: Cseh Ervin;

Király melletti: betöltetlen maradt egy előre.

A miniszterek hétfőn teszik le az esküt a király kezébe és szerdán mutatkoznak be a képviselőházban. Valószínű, hogy nem sokáig ülnek ők sem a bársonyszékben.

— **Benedek János fogadtatása.** Hajduböszörményben holnap reggel nagy lovas bandérium fogja fogadni dr. Benedek Jánost a vasuti állomásnál. A beszámoló 10 óraker mondja el Benedek, utána több országgyűlési képviselő fog beszélni. Délben a függetlenségi körben 500 teritékű bankett lesz 1 korona lefizetése mellett.

— **Egy tolvajt fogtak ismét.** V. Szabó István ismert betörő tolvaj október 28-án Szoboszlai Sándor éjjeli őr által rajtakapatott, a mint éjjel egy lopott birkát emelt valahonnan. A rendőrségre felkísértetvén, azt vallotta, hogy a Vajda laposról lopta, de biz ő nem tudja megmondani, hogy kié, mert csak úgy a többi közül választotta.

— **Mikor a vendég lop.** Özvegy Török Józsefné szoboszlói második tizedbeli polgár nőhöz éjjeli hálásra bekéredkedett egy Bereczky Gáborné nevű asszony, kinek férje gépész volt valamikor Szoboszlón. Azt az ürügyet hozta fel, hogy másnap érkezik meg a pénze. Éjjel aztán Töröknek ruhái közül kiválasztotta a két legjobbit s reggelre a ruhákkal megszökött. Körözése elrendeltetett.

— **Az előkelő férfivilág figyelmébe** ajánljuk Fekete Jakab kalap és férfi divat-áru különlegességeinek üzletét Debreczen, Főtér, Kistemplom mellett. Kifogástalan szabású férfi ingek, gallérok, kézelők, nagy választék angol, olasz és Pichler-féle sport kalapokból, legújabb formájú czilinderek, budapesti czipők, valamint feltűnő szép nyakkendő ujdonságok, keztyűk és harisnyák, esőernyők és sétabotok, valódi francia illatszerek. Olcsó, szelid szabott árban.

— **Verekedő suhanczok.** Kozma Lajos, Dóró János és Kiss Károly piaci csavargók a múlt vasárnap a templom melletti téren összeverekedtek. Kerezsi

Péter rendőr odasietett, hogy rendet csináljon. A csavargók ekkor a rendőrt kezdték bántalmazni. Végre is Szatmári rendőr sietett segítségére szorongatott társának, mikor is a rakoncátlan csavargókat a rendőrségre bevitték. A rendőrkapitány alaposan megbüntette őket.

— **Deák Ferencz** nagy hazánkfia 100 éves évfordulója alkalmából a vármegyei törvényhatósági bizottsága a f. év szept. hó 21-iki gyűlésében arczképét a vármegye gyűlésház nagyterme részére megfestetni határozta s alispánt megbizta a megfestetéssel. E határozat ellen Jánosi Zoltán felebbezett.

— **A gazdasági ismétlő iskola ujjászervezése** tárgyában a múlt alkalommal a közgyűlés azt határozta, hogy tekintettel az új szervezet által a gazdasági szaktanítós iskola elé állított fokozott követelményekre, melyeknek eleget tenni nem képes, tekintettel a város anyagi helyzetére, a város a szaktanítós iskoláról lemond, s kéri a fensőbb hatóságot a közönséges gazdasági ismétlő iskola felállítására az engedélyt megadni. A közigazgatási bizottság határozata leérkezett, melyben az van kimondva, hogy a közgyűlési határozat félretételével a város fejleszse továbbra is ezen iskoláját. Most a tanács a közigazgatási bizottság ezen elutasító határozatát megfelebbezte. Azt hisszük, hogy fent a miniszteriumban talán csak mégis tekintettel lesznek méltányos kérelmünkre legalább azt érjük el vele, hogy egyszerre nem fogják követelni azt a költséges berendezését az iskolának.

— **A földbirtok mesgyéinek kötelező jelzésére** nézve a városi tanács az ide vonatkozólag hozott vármegyei szabályrendelet alapján egy felette nevezetes határozatot hozott. Kötelezi ugyanis az egyes földbirtokosokat, hogy földbirtokuk határainak jelzésére a földtulajdonos neve kezdőbetűivel ellátott faoszlopot alkalmazzanak oly formán, hogy minden birtoktest legalább 2 oldalon meg legyen jelölve. — Ezen mesgye megjelölés december 1-éig a dűloutak sérelme nélkül eszközölendő. Ha valaki a földbirtoka határa jelzésére nézve a szomszédjával nem tud meg egyezni, tartozik azt december hó 1-éig bejelenteni a nyilvántartó tanácsnok urnál, a ki azt jegyzékbe veszi. Ezen üdvös intézkedés a birtokpereket teljesen el fogja enyhíteni úgy, sogy néhány év múlva csak hírből ismerjük az efféle perpatvarkodást.

— **Felhívás a nagyérdemű hölgyközönséghez!** Van szerencsém b. figyelmét felhívni már 10 év óta fennálló női kalap termemre, a melyet, hogy a fokozatos igények kívánalmainak minden tekintetben megfelelhessen, a legjobb elsőrendű bécsi munkaerőkkel láttam el, kik mindenféle kalap átalakítást meglepő szépen egész új formára készítenek.

Izléses modellkalapok bécsi udvari szállító cézektől már megérkeztek, elegendő vizit kalapok, negligé, legújabb nemez Panama utánzat, bőrkalapok és leány Biber kalapok meglepő nagy választékban kaphatók.

Az árak felülmulhatatlan olcsók. Kérem szives látogatásával megserencsésítenni és meg fog győződni, hogy a **legszebb kalapok legolcsóbban csakis nálam kaphatók.** Maradtam kiváló tisztelettel

Rózsa Lajos, Kistemplom-bazár.

— **Tűz.** Herczeg Lidia III-ik tized 200 házszám alatti házában belül tűz

gyuladt ki kemence kifűtés alkalmából f. hó 29-én hajnali 1/25 órakor. A tűz keletkezésének oka a hiányos kiállítású fakémény volt. A tűz elfojtatott.

Pillanatnyi felvételek.

Egy vidéki ur, ki még Szoboszlón nem volt, a napokban városunkban járt.

— »Sok alföldi városban tul tesz Szoboszló, — mondá. Itt legalább illemhelyeket is lát az ember a piacon, ha bár kissé ősi stílusban vannak építve s kissé terjedelmesek is. Mindenesetre a haladáshoz tartozik ez is!« —

A kisérő mélyen elpirult. Nem szólt egy szót sem. Csak bólintott.

— Szegény kofa-bódék, mily csalódást vagyok képesek előidézni a vidéki szemlélőben, — gondolta magában.

A hétköznapi események közül jelentőség tekintetében magasan kiemelkedik a szocialisták nagy gyűlése városunkban — mely olyan méretű volt, a milyen a város falai között még nem fordult elő.

Mezőfi Vilmos, az országos szocialdemokrata párt titkára, ki Budapestről jött le, hogy a »hályogot« a nép szeméről levegye, olyan tüzes beszédet tartott, hogy a jelen volt néptömeg azonnal kész lett volna a nagyváradi püspök birtokait szét parcellázni és hogy ezt azonnal nem tette, csak annak köszönhető, hogy a szónok kijelentette, hogy az idő erre még nem »érett« meg, de csak türelem, az nem sokára meg fog érni.

A szónok beszédje különben minden tekintetben a nagy szónokok beszédeire emlékeztetett és a jelen volt hallgatóság, valljuk meg őszintén, sok élvezettel hallgatta Mezőfi humorban bővelkedő magyaros beszédjét.

Legtalálóbbrak voltak hasonlatai, különösen nagy derűtséget keltett az, midőn azt mondotta, hogy az Isten és a végre-

hajtó közös fogalmak, mert mind a kettő ott van legközelebb, a hol legnagyobb a veszély. Sokan bólintottak rá. Egy folyton bólintgató atyafi a beszéd végeztével meg is tette a maga megjegyzését:

— Sok szépet mondott ez az ur, van benne olyan is, a mi szent igazság, de mégis a tüdejét bámultam legjobban. Igazán szépen bírta a beszédet! . . .

Műhímzés

eredeti »Schweizer« jegyű családi varrógépeken.

Hajduszo:oszlón, 1903. nov. 4-étől az Ipartestület helyiségében mintegy 3-4 hétre terjedő

☛ műhímzési tanfolyamot ☛

és ezzel kapcsolatosan

kiállítás
rendezünk. Ezen kiállítás és tanfolyamon az előnyösen ismert eredeti »Schweitzer«-jegyű varrógépeink nagy választékán kívül bemutatjuk a legkülönbébb művészi kivitelű színes hímzéseket, tüfestményeket, monogram- és fehérhímzéseket, továbbá gobelin-, a-jour-, hardanger-, aplicatió- és egyéb varrási disz munkákat és ezeknek készitési módját.

Ezen tanfolyammal összekötetésben, gondos varrási oktatást is adunk, különös tekintettel a legújabb Central Bobbin-rendszerű varrógépeinkhez adott szerkezetek használatára.

Kiállításunk megtekintésére és a tanfolyamon való részvételre azon megjegyzéssel van szerencsénk meghívni, hogy az oktatásban való részvétel teljesen ingyenes valamint a kiállítás megtekintése mindenki részére szabad és díjtalan. Részvételek bejelentését kérjük az Ipartestület helyiségében a tanfolyam tanítónőjénél jelenteni.

Tisztelettel Schweitzer Testvérek

Lincolni törzsgyárunk a világ legnagyobb locomobil- és cséplőgép-gyára.

2. és 3-vasas okék és minden egyéb gazdasági gépek.

Részletes árjegyzékek kinyitásra ingyen és bérmentve küldetnek.

„Columbia-Drill“

legjobb sorvetőgépek, szecskavágók, répvágók, karkörtes-morszók, daráló, őrt-malmok, egyetemes acél-akák.

Locomobil és gőzcséplőgép-készletek

2 1/2, egész 12 lóerős, szalmakaszók, lombhód járgány-cséplőgépek, lóharc-cséplők, hártó-roták, konyhaszórók, kaszáló- és arató-gépek, szénegytűk, boronák.

Clayton & Snuttleworth

Műgazdasági gépgyárak

© Budapest Váci-körút 63. sz.

által a legújanyosabb árak mellett ajánlatnak:

Legnagyobb
választékban

Uri divatszickek. Keztyük, ingek.

Kalapok, nyakkendők.

Gallér és kézelők.

Alsó nadrágok és gyapju alsóruhák.

Hó és sárcezipők.

Fegyverek és vadászfelszerelések.

Nyergék és lovagló cikkek.

Szivar- és pénztárczák.

Solingeni acél zsebkéses, ollók és borotvák.

China ezüst, alpakka és bronz
dísz tárgyak.

Francia illatszerek, szappanok.

Mindenféle toilleto cikkek.

Jutányos árak
mellett
beszerezhetők.

Borsos Kata

cégnél

Debreczen,

Placz. Városház épület.

Kiváló szerencse Töröknél! FELÜLMULHATLANUL

kedvez főáruadánknak a szerencse. Rövid idő alatt 12 millió korona nyere-
ményénél többet fizettünk nagyrebecsült vevőinknek; csak a legutóbbi 5
hónapban a

3 legnagyobb nyereményt es pedig:

a **605.000** koronás nagy jutalmat az 57080. számú sorsjegyre,
a **100.000** koronás főnyereményt a 74366. számú sorsjegyre,
a **90.000** koronás főnyereményt a 109780. számú sorsjegyre,

és ezeken kívül még egyéb sok nagy nyereményt.

Ajánljuk ennél fogva, hogy a világ legesélydusabb osztálysorsjátékában ve-
gyen részt. — A most következő magy. kir. szabadalmazott 13. osztálysorsjátékban
újából

110.000 sorsjegyre 55.000 pénznyeremény
ut és összesen egy hatalmas összeget,

14. millió 459.000 koronát
sorsolnak ki rövid 5 hónap alatt.

A legnagyobb nyeremény a legszerencsésebb esetben
1.000.000 korona.

Továbbá 1 jutalom **600.000**, 1 nyeremény **400.000**,
1 à **200.000**, 2 à **100.000**, 1 à **90.000**, 2 à
80.000, 1 à **70.000**, 2 à **60.000**, 1 à **50.000**,
1 à **40.000**, 5 à **30.000**, 3 à **25.000**, 8 à **20.000**,
8 à **15.000**, 36 à **10.000** korona és még sok egyéb;
összesen **55.000** nyeremény és jutalom **14.459.000**
korona összegben.

Az I. osztályu sorsjegyek tervszerű árai:

$\frac{1}{8}$ eredeti sorsjegy frt —.75 vagy kor. 1.50; $\frac{1}{4}$ eredeti sorsjegy frt 1.50 vagy kor. 3.—
 $\frac{1}{2}$ „ „ „ 3.— „ „ 6.—; $\frac{1}{1}$ „ „ „ 6.— „ „ 12.—

A sorsjegyeket utánvétellel vagy az összeg előzetes beküldése ellené-
ben küldjük.

Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre kérünk

1. év november hó 19-ig

bizalommal hozzánk beküldeni.

TÖRÖK A. ÉS T. SA

BANKHÁZA BUDAPEST.

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték üzlete

Főáruadánk osztálysorsjáték-üzletei:

Központ: Teréz-körut 46/a. I. fiók: Váci-körut 4/a.

II. fiók: Múzeum-körut 11/a. III. fiók: Erzsébet-körut, 54/a.

Rendelőlevél levágandó. **TÖRÖK A. ÉS T. SA** bankháza Budapest.

Kérek részemre _____ I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték ere-
deti sorsjegyét a hivatalos tervezettel együtt küldeni.

Az összeget _____ korona összegben { utánvételezni kérem
postautalvánnyal küldöm } A nem tetsző
mellékelem bankjegyekben (bélyegekbán) } törölnöd

Pontos cím:

NEUMANN M.

Magyarország legnagyobb és legrégebb férfi-, fiú- és gyermekruha áruháza

DEBRECZEN, Piacz-utca, 49. szám.

A világon ismert Neumann M. cég üzlete ezelőtt ötvennyolcz évvel nyílt meg, akkor, midőn az ipar és kereskedelem a fejlődés kezdetleges fokán volt.

Szinte hihetetlenül hangzik ez ma, a pénz korszakában, midőn egymás után csukódnak be az üzletajtók, melyeket pedig hangzatos és drága reklámokkal nyitott meg egyik-másik üzletember. És ha ezt elgondoljuk, arra a következtetésre jutunk, hogy nemcsak egy cég, de egy ország iparának történetében is jelentékeny dolog az, midőn egy száz és száz embernek kenyeret, megélhetést biztosító üzlet 58 éven keresztül becsülettel, szorgalommal fentartja magát s nap-nap után fokozatosan fejlődik és terjeszkedik.

Ilyen üzlet megnyitása volt a Neumann M. cég férfi- és gyermekruha üzlete.

Az az óriási vevőközönség, melyet a cég az egész országban büszkén mondhat magáénak, minden alkalomkor elismeri ezt. Egyike ez Magyarországon azon kevés cégének, a mely vevőközönségének megelégedését, ragaszkodását, kiváló áru folytán csakhamar megnyerte.

A cég ma már Aradon (Andrássy-tér 9.), Debreczenben (Piacz-u. 49.), Kassán (Főutca 35.), Nagyváradon (Bémer-tér), Fiumében (Corsó 497.), Temesvárott (Hunyady-u. 66.), Pozsonyban (Mihály-kapu 9.), Zágrábban (Ilica 6.), Kolozsvárott, a külföldön pedig: Belgrádban (Mihály-herczeg-u.), Sofiában (Sándor-tér 1.) Triestben, Serajevoiban, hatalmas áruházakat állított fel. A magyarországi fióktelepek részére a főüzlet Budapesten (IV., Muzeum-körút 1. földszinten és emeleten), a külföldiek részére pedig Bécs (I., Kärthnerstrasse 19.), alatt csupán e célra épített palotában van elhelyezve.

És ezen nagy áruházak alapítása csak úgy volt lehetséges, hogy a cég összes gyártmányai finomak, tartósak, olcsók és a legutolsó divat szerint készülnek. A cég becsületes munkájával elérte azt, hogy a világon mindenütt bizalommal lépnek a vevők a Neumann M. cég üzleteibe, mert tudják, hogy ezekben alku nélkül pompás és olcsó ruhákhoz juthatnak.

Ma már úgy áll a dolog, hogy ha például Debreczenben, vagy a többi városokban egy uri embernek vagy családnak jó ruhákra van szüksége, elmegy Neumannékhoz, a hol mindenféle ruhát megtalál abban a hatalmas üzletben, melynek péld. Debreczenben tizenkét osztálya van. Maga az üzlet látványosság számba megy és hibázik, a ki ezt ittlétekor meg nem tekinti.

Jellemző a Neumann M. cég debreczeni üzletére, hogy a lélekszámra nézve óriási tisztviselői és ref. egyházkerület papjainak, tanárainak, tanítóinak és egyházi hivatalnokainak legnagyobb része a Neumann cégnél szerzi be ruhászükségletét. És hogy teljes elismeréssel adóznak minden alkalommal, azt vevőinek mindig növekedő száma, azok szeretete, bizalma és ragaszkodása fényesen igazolja.

A legfelső körök figyelmét sem kerülte ki a cég elért sikere. Ő Felsője, dicsőségesen uralkodó királyunk ugyanis kegyének és legmagasabb elismerésének jeléül a Neumann M. cégnek a cs. és kir. udvari szállítói czímet adományozta. Ezt megelőzőleg már egy nagyobb kiállításon is a legelismertebb módon nyilatkozott a Felsője, mely alkalommal a cég tulajdonosát kegyes megszólítással tüntette ki.

A Neumann M. cégnek rendkívüli szerencsés keze van a vidéki üzletek üzletvezetőinek megválasztásában. Azért mondjuk szerencsésnek, mert még a legrenomirtabb üzlet is végtelen sokat nyer egy udvarias, szakmájában jártas, művelt üzletvezetővel, ki nemcsak vevőit, de ezeknek igényeit is ismeri.

Ilyen művelt férfi áll a debreczeni üzlet élén Deutsch Ignác személyében. Napról-napra emeli személyes tulajdonságaival a cég amugy is jeles nevét. Lekötelező szives modora, a vevőközönséggel szemben tanúsított előzékenysége nagy hasznára van az üzletnek, melyet jó lélekkel, melegen ajánlunk olvasóink szeretetébe.

Villamos házi csengők, villámhárítók és telefonok készítését tartós, gyors és olcsó kivitelben készít Földvári L. Telefon debreczeni első elektromechanikus, Kossuth-utca 1. szám az udvarban. Javításoknál félévi, új berendezéseknél másfél évi díjtalan rendbentartás, illetve jóállás biztosítatik. Vidékre soron kívül a leggyorsabb kiszolgálás. Villamos műszerek, felszerelések raktára.

UJDONSÁGOK

KARDOS LÁSZLÓ

üzletében

Debreczen, Kossuth-utca, 9. sz.

Szőnyegek minden faja.
Pokróczok minden faja.
Butorszövetek nagy választékban.
Linoleumok minden faja.
Szövetfüggönyök minden faja.
Csipkefüggönyök minden faja.
Ágyterítők minden faja.
Asztalterítők minden faja.
Flanelltakarók, utazó pokróczok minden faja.
Bőrvásznak, padlóparketek minden faja.
Szinttartó velezek, derékaljak, ágyhuzatok minden faja.

FOGAK

szájpadlás nélkül és a nélkül, hogy a gyökerek eltávolítottatnának 3 koronától. Az általam készített és Párisban első díjat nyert fogsorokat mindenki azonnal megszokja, beszédzavarokat nem okoz és kitűnően rág vele

Régi fogsorok átalakíttatnak.

Vidékiek 12 óra alatt kielégíttetnek.

Fogorvosi intézet:

BUDAPEST, VII., Erzsébet-körut 50. I-ső e.

Royal-szállóval szemben.

Foghuzás érzéstelenítve.

Tartós plombák.

Rendel: d. e. 9-12-ig, d. u. 3-7-ig.

Fogtechnikai munkák

(műfogak, csapfogak, korona-és hidmunkák)

reggel 8-tól este 6-ig.

Vasár- és ünnepnapokon is.

Mérsékelt árak. — Részletfizetésre is.

DONOGÁN és SOMOSSY
Kunz József és Társa utódai
Debreczen, Kistemplombazár.

Ujjonnan átalakított divatruház

„Menyasszonyi kelengye.“

Vászon, kész fehérnemű.

Külön szőnyegosztály.

Ágy és asztalterítők, függönyök, butorszövetek. Cocus lábtörölők.

Flanelltakarók.

Lópokróczok.

„Linoleum.“

Olcsó, szabott árak!

Kérjük kirakatainkat megtekinteni.

Balla Mihály

magyar és német szabó.

Debreczen, Csapó és Vár-utca sarkán

(a csizmadia árucarnokkal szemben.)

Ajánlja a nagyérdemű urak és gazdaközönség szives figyelmébe **dús felszerelt**

magyar és német ruha
raktárát.

Továbbá:

Bel- és külföldi szövetek
dús nagyraktárát!

Ugyancsak nála nagy választékban kaphatók mindennemű kalapok és sapkák.

Alkalmi és gyászruhák a legújabb divat szerint 12 óra alatt készíttetnek el.

Gyors kiszolgálás! Tisztességes árak!
Kifogástalan árak!

 Sehol jobb és olcsóbb czipő nem kapható,
mint a

 SZATMARI BÉLA
czipőüzletében

BUDAPEST, Király-u. 98/b.

Csak kizárólag saját készítményű raktár

Uri-, női- és gyermek
     czipőkben

a legutányosabb árak mellett.

Az árakból kiemelendők: Férfi-czipők 3 forint-
tól 4.50-ig. Női czipők 2.80-tól 3.50-ig. Lányka-czi-
pők 1.60-tól 2.50-ig.

Gyermek-czipők 1.20-tól 2.— frtig. Vidéki meg-
rendeléseknél elegendő a talp hosszát beküldeni.

 SZÉPE LAJOS

BUDAPEST. József-körút 63. sz.

Fő- és székvárosi legolcsóbb polgári és katonai szabó.

T. cz.

Vagyok bátor Uraságnak becses tudására hozni
hogy 1890. év óta fennálló

polgári és katonai szabó üzletemet

a mai kor igényeinek megfelelőleg berendezve, *József-körút*
63. szám alá helyezem át.

Sok évi tapasztalatom folytán arra a meggyőződésre
jutottam, hogy biztos egzisztenciám csak úgy érhetem el, ha
becses megrendelőimet pontosan, olcsón és lelkiismeretesen
kielégítem; mivel már ezideig is szép eredményt értem el, üz-
letem fellendülését is csak ennek köszönhetem.

Nagyon megtisztelve érezném magamat, hogy ha ura-
ságotat is becses megrendelőim közé sorolhatnám, én igaz,
hogy nem hirdetek képtelen dolgokat, hogy 8—10 forintjával
készítek télikabátot, felöltőt és öltönyöket a legfinomabb an-
gol szövetekből, a mit minden normális gondolkodású ember
felgondolhat, hogy ha csak némileg jó szövetről is van szó,
a puszta szövet is többbe kerül. De hogyha Uraságnak mégis
lenne szüksége valami olcsó ruhadarabra, még mielőtt azt
máshol megrendelné vagy megvásárolná, szíveskedjék hozzám
elfáradni. Én sokkal jobb anyagból és szebb kivitelben ugyan-
annyi pénzért 24 óra alatt elkészítem. Szóval oly helyzetben
vagyok, hogy Budapesten bárkivel felveszem a versenyt, mert
szövegeteim az első kézből szerzem be, raktáron tartok bel-
és külföldi szövetet. Ha Uraságod meg akar győződni állita-
somról, szíveskedjék bármily csekély munkával megbizni, már
akkor is meggyőződhetik lelkiismeretes és olcsó kiszolgálásomról.

Készítek mindennemű polgári és katonai ruhákat a leg-
egyszerűbbtől a legmagasabb kivitelig, pl. magyar, német
francia és angol divat szerint. Katona-ruhákat előírás szerint.
Ugyiszintén elvállalok vegyszeti tisztításokat, javításokat, va-
salásokat a legolcsóbb árban.

Nincs, ki velem versenyezni tudna e szakmában!

Telefon 323.

Rendes árak!

Finom munka

HRABÉCZY ANTAL

ruhafestő, vegyszeti tisztító s fehérnemű gőz-mosó
és vasaló intézete

DEBRECZEN, Széchenyi-utca, 42.

Telefon 323

Megbízások

24 óra alatt is

teljesíthetők.

Van szerencsém az uri közönség szives tudomására hozni, hogy a kor
kivánalmainak megfelelő modern berendezéssel

 fehérnemű gőz-mosó
és vasaló intézetet

nyitottam, mely vállalatom hivatva van a legkényesebb igényeket is kielégíteni.

Igen fontosnak tartom a megemlítésre, hogy gőzmosodámban a fehérne-
műt rontó minden művelet, mint előrozás, kefével mosás stb. teljesen ki
van zárva.

Szives támogatást kérve, megjegyzem, hogy helybeli t. megbízóim részére
a fehérneműek elhozása és hazaszállítása végett gyűjtőkocsim díjtalanul áll
rendelkezésre.

Teljes tisztelettel

Hrabéczy Antal.